

(Ф 03.02 – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра економіки та бізнес-технологій

УЗГОДЖЕНО
Декан ФЕБА
[Signature]
Сергій СМЕРІЧЕВСЬКИЙ
« 8 » 09 2023р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи
[Signature]
Анатолій ПОЛУХІН
« 20 » 10 2023 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Управління конкурентоспроможністю підприємницьких та
торгівельних бізнес-структур»

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність: 076 «Підприємництво та торгівля»
Освітньо-професійна програма: «Підприємництво та бізнес-технології»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	2	210/7,0	36	36	-	138	-	КР – 2с.	Екзамен -2 с.
Заочна	1,2	210/7,0	12	12	-	186	К.р. – 2с	КР – 2с.	Екзамен -2 с.

Індекс: НМ-6-076-2/23 – 2.1.6
НМ-6-076-2з/23 – 2.1.6

СМЯ НАУ РП 11.01.05–01–2023

Робочу програму навчальної дисципліни «Управління конкурентоспроможністю підприємницьких та торгівельних бізнес-структур» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Підприємництво та бізнес-технології», навчальних та робочих навчальних планів № НМ-6-076-2/23, № НМ-6-076-2з/23, № РМ-6-076-2/23, № РМ-6-076-2з/23 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля», та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розроблено професором кафедри економіки та бізнес-технологій: Заріна ПОБЕРЕЖНА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Підприємництво та бізнес-технології», спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» – кафедри економіки та бізнес-технологій, протокол № 11 від «28» 08 2023р.

Гарант освітньо-професійної програми «Підприємництво та бізнес-технології» Оксана ШКОЛЕНКО

Завідувач кафедри Оксана ЧУМАК

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету економіки та бізнес-адміністрування, протокол № 5 від «07» 09 2023 р.

Голова НМРР Анатолій ТОФАНЧУК

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	
1.1. Місце, мета, завдання	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	6
2. Програма навчальної дисципліни	
2.1. Зміст навчальної дисципліни.....	6
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.....	6
2.3. Тематичний план.....	10
2.4. Контрольна (домашня) робота (ЗФН)	11
2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену.....	11
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	
3.1. Методи навчання	11
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	11
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті	12
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь.....	13

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління конкурентоспроможності підприємницьких та торговельних бізнес-структур»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05-01-2023
	стор. 4 з 15		

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Управління конкурентоспроможності підприємницьких та торговельних бізнес-структур» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни

Місце даної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі управління та адміністрування, відноситься до циклу професійної підготовки.

Метою викладання навчальної дисципліни «Управління конкурентоспроможності підприємницьких та торговельних бізнес-структур» є формування знань та вмінь щодо об'єктивних закономірностей, механізму та особливостей сучасної конкуренції та конкурентоспроможності підприємства, дослідження, аналізу та оцінювання рівня конкурентоспроможності підприємства, розроблення та практичного застосування стратегій управління та нарощування конкурентних переваг.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- використання методик визначення конкурентних позицій підприємства та його конкурентного статусу;
- вивчення причини та умов виникнення конкурентних переваг;
- прийняття рішень стосовно способів ведення конкурентної боротьби;
- використання основних методів комплексної оцінки конкурентоспроможності підприємства;
- застосування теорії і практики управління конкурентоспроможністю підприємства;
- прийняття рішень стосовно вибору конкурентної стратегії підприємства.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни, здобувач повинен набути таких результатів навчання (в сукупності з іншими освітніми компонентами):

Вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності (ПРН 1).

Визначати, аналізувати проблеми підприємства і торгівлі та розробляти заходи щодо їх вирішення (ПРН 2).

Вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва та/або торгівлі (ПРН 5).

Вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність (ПРН 6).

Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва та/або торгівлі (ПРН 7).

Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької та/або торговельної діяльності (ПРН 9).

Вміти вирішувати проблемні питання, які виникають в діяльності підприємницьких та/або торговельних структур (зокрема, авіаційної галузі) за умов невизначеності та ризиків (ПРН 10).

Впроваджувати інноваційні проекти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких та/або торговельних структур (ПРН 11).

Вміти здійснювати проектування бізнесу, застосовуючи сучасні управлінські інноваційні підходи, інформаційні технології, створюючи умови та потенціал підвищення ефективності функціонування та забезпечення конкурентоспроможності сучасних підприємницьких та/або торговельних структур (ПРН 12).

Вміти використовувати новітні технології при здійсненні операцій та угод в умовах цифровізації бізнесу, як основного чинника розвитку сучасних підприємницьких, торговельних та/або структур (зокрема, авіаційної галузі) (ПРН 13).

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен набути таких компетентностей (в сукупності з іншими освітніми компонентами):

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі підприємництва та/або торгівлі або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог (ІК).

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК 1).

Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК 2).

Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК 3).

Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК 4).

Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків (ЗК 5).

Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких та/або торговельних структур (ФК 1).

Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва та/або торгівлі (ФК 3).

Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності (ФК 4).

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління конкурентоспроможності підприємницьких та торгівельних бізнес-структур»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05-01-2023
		стор. 6 з 15	

Здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проєктів в підприємницькій та/або торгівельній діяльності (ФК 5).

Здатність до проведення стратегічного управління розвитком бізнес-структур (зокрема, авіаційної галузі), що забезпечить їх конкурентоспроможність й активізацію інноваційних бізнес-процесів, використовувати новітні методи управління та бізнес-технології для ефективної діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємництва та/або торгівлі (ФК 6).

Здатність вести сучасний бізнес (зокрема, авіаційної галузі) на новій техно-логічній основі, виконувати ділові операції та угоди з використанням електронних засобів за умов розвитку цифрової економіки (ФК 7).

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як: «Сталий розвиток суспільства та бізнесу», «Управління бізнес-проєктами», «Стратегічне управління розвитком авіаційного бізнесу», та є базою для проходження переддипломної практики та написання кваліфікаційної роботи.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модулю **№ 1 «Основи управління конкурентоспроможності підприємницьких та торгівельних бізнес-структур»**, засвоєння якого передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Окремим (*другим*) модулем є курсова робота (КР) яка виконується у 2 семестрі. Курсова робота є важливою складовою закріплення та поглиблення теоретичних та практичних знань та вмінь, набутих здобувачем у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до модуля № 1 «Основи управління конкурентоспроможності підприємницьких та торгівельних бізнес-структур».

Інтегровані вимоги модуля № 1: допомогти здобувачам оволодіти компетенціями у сфері підприємництва, забезпечити вирішення професійних задач, пов'язаних з основними напрямками підвищення конкурентних переваг підприємства (бізнес-структур), одним з яких є ефективне управління конкурентоспроможністю та формування дієвої стратегії конкуренції на ринку. Набути умінь оцінити рівень інтенсивності конкуренції в галузі, виділити проблемні аспекти набуття конкурентних переваг підприємницьких та торгівельних бізнес-структур, послідовно їх досліджувати та формулювати власну позицію щодо шляхів їх вирішення.

Знати:

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління конкурентоспроможності підприємницьких та торгівельних бізнес-структур»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05-01-2023
		стор. 7 з 15	

– основні конкурентні переваги та способи досягнення їх підприємницькими та торгівельними бізнес-структур залежно від ситуації, що складається;

– базові різновиди конкурентних стратегій, основні типи ринків і відповідні їм ефективні стратегії конкуренції;

– загальні та специфічні чинники, що визначають рівень конкурентоспроможності підприємства;

– сутність концепції управління конкурентоспроможністю підприємницьких та торгівельних бізнес-структур;

– принципи формування конкурентоспроможності продукції;

– розуміння сутності соціальної конкурентоспроможності на методів здійснення її оцінки.

Вміти:

– здійснювати аналіз позиції підприємницьких та торгівельних бізнес-структур у конкурентному середовищі;

– проводити діагностику та ревізію поточної конкурентної стратегії;

– здійснювати аналіз конкурентних переваг, якими володіє підприємство, та визначати ті, що мають бути досягнутими в майбутньому для підвищення його конкурентоспроможності;

– виконувати розрахунки, пов'язані з оцінюванням ступеня інтенсивності конкуренції;

– здійснювати розрахунки з обґрунтування організаційно-технічних рішень, спрямованих на підвищення якості продукції;

– виконувати розрахунки та здійснювати аналіз показників конкурентоспроможності продукції та конкурентоспроможності підприємницьких та торгівельних бізнес-структур;

– визначати та конкретизувати функції управління конкурентоспроможністю підприємства.

Тема 1. Конкуренція та конкурентоспроможність: суть і роль у діяльності підприємницьких та торгівельних бізнес-структур

Теоретичні засади конкурентних відносин. Сутність та види економічної конкуренції. Конкурентоспроможність суб'єкта конкуренції та її основні ознаки. Види конкурентної поведінки. Функції конкуренції як економічної категорії. Підходи до класифікаційних ознак економічної конкуренції. Елементи механізму конкурентної боротьби.

Тема 2. Дослідження конкурентного середовища підприємства та його конкурентних переваг.

Сутність конкурентного середовища та його складові. Методика діагностики конкурентного середовища підприємства. Оцінювання конкурентних сил та визначення типу ринку. Оцінювання інтенсивності конкуренції та ступеня монополізації ринку. Аналіз конкурентних позицій підприємства на ринку. Побудова конкурентної карти ринку, виявлення стратегічних положень підприємства. Методологія аналізу конкурентних

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління конкурентоспроможності підприємницьких та торгівельних бізнес-структур»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05-01-2023
		стор. 8 з 15	

переваг підприємницьких та торгівельних бізнес-структур, аналіз діяльності конкурентів.

Тема 3. Методи забезпечення та оцінки конкурентних переваг підприємства.

Характеристика методів забезпечення конкурентних переваг підприємства. Використання методів забезпечення конкурентних переваг в управлінні конкурентоспроможністю підприємства. Інструменти та засоби реалізації політики забезпечення конкурентних переваг підприємства. Принципи оцінки конкурентоспроможності підприємства. Класифікація методів оцінки конкурентоспроможності підприємницьких та торгівельних бізнес-структур. Кластерний аналіз оцінки конкурентоспроможності підприємства.

Тема 4. Конкурентоспроможність продукції підприємства та методи її оцінки

Фактори та критерії конкурентоспроможності продукції. Методи оцінки конкурентоспроможності продукції. Якість продукції як основа її конкурентоспроможності. Алгоритм оцінювання конкурентоспроможності продукції. Сегментування як механізм вибору цільового ринку на основі оцінки конкурентоспроможності продукції. Механізм забезпечення конкурентоспроможності продукції підприємства.

Тема 5. Формування стратегії підвищення конкурентоспроможності підприємницьких та торгівельних бізнес-структур

Поняття й сутність “стратегії” та особливості еталонних стратегій розвитку підприємства. Система конкурентних стратегій підприємства. Базові стратегії конкуренції та конкурентних переваг. Портфельний аналіз при розробці стратегії підприємства. Стратегії надбання конкурентної переваги (загальні стратегії конкуренції). Процес виділення стратегічних зон господарювання. Ситуаційне проектування конкурентної стратегії. Колесо стратегії. Конкурентні стратегії на різних етапах життєвого циклу ринків. Вертикальна диференціація та деконструкція вартісного ланцюга.

Тема 6. Інновації в структурі забезпечення конкурентоспроможності підприємницьких та торгівельних бізнес-структур.

Вплив науково-технічного прогресу, інноваційних технологій на підприємство. Основні тенденції глобалізації інноваційної сфери. Цифровізація, діджиталізація та інновації для забезпечення конкурентоспроможності підприємницьких та торгівельних бізнес-структур. Стратегічний підхід до управління конкурентоспроможністю підприємства, типи стратегій. Людський потенціал як пріоритетний компонент інноваційної конкурентоспроможності.

Тема 7. Маркетинговий механізм в системі забезпечення конкурентоспроможності підприємства

Маркетингова цінова політика. Конкурентні стратегії ціноутворення. Система маркетингових комунікацій. Розробка маркетингової стратегії підприємства. Бренд-менеджмент в структурі конкурентоутворюючих факторів. Маркетингова товарна інноваційна політика. Система розподілу. Управління

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління конкурентоспроможності підприємницьких та торгівельних бізнес-структур»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05-01-2023
		стор. 9 з 15	

внутрішнім маркетингом.

Тема 8. Особливості моделей управління конкурентоспроможністю підприємницьких та торгівельних бізнес-структур

Інформаційно-методичні моделі управління конкурентоспроможністю підприємства. Оцінювання конкурентних позицій підприємства методом Бостонської консалтингової групи. Багатофакторні моделі управління конкурентоспроможністю підприємства. Моделі портфельного аналізу в системі управління конкурентоспроможністю підприємства. SWOT-аналіз як інструмент управління конкурентоспроможністю підприємства. Моделі системного підходу до управління конкурентоспроможністю підприємства.

Тема 9. Особливості конкурентоспроможності підприємств авіаційної галузі.

Оцінювання конкурентоспроможності суб'єктів підприємництва різних галузей, в тому числі й авіаційної, та перспектив їх розвитку. Основні статистичні показники, які застосовуються в світі для оцінювання стану конкурентоспроможності в сфері авіації. Тенденції та перспективи підвищення конкурентоспроможності авіаційної галузі із врахуванням світових тенденцій.

Тема 10. Формування конкурентоспроможності підприємницьких та торгівельних бізнес-структур на міжнародних ринках

Фактори виходу на світовий ринок. Вибір привабливості міжнародних ринків. Види міжнародних стратегій. Міжнародна конкурентоспроможність підприємницьких та торгівельних бізнес-структур, а також національної економіки в цілому. Регіональна конкурентоспроможність. Закордонний досвід формування конкурентоспроможних бізнес-структур. Кластери та їхня роль в економіці.

Модуль № 2 (освітній компонент) «Курсова робота»

Курсова робота (КР) з дисципліни виконується в 2 семестрі (денна форма навчання) та 2 семестрі (заочна форма навчання), відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих здобувачем у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни в області управління конкурентоспроможністю підприємницьких та торгівельних бізнес-структур. Курсова робота виконуються здобувачами самостійно із забезпеченням необхідних консультацій з окремих питань з боку викладача.

У процесі написання та захисту курсової роботи здобувач повинен продемонструвати:

- знання основних теоретичних положень курсу та вміння поглиблювати їх шляхом вивчення наукової літератури;
- знання зарубіжного досвіду організації процесів оцінки та управління конкурентоспроможністю підприємницьких та торгівельних бізнес-структур;
- виявляти проблемні ситуації процесу управління конкурентоспроможністю підприємницьких та торгівельних бізнес-структур з урахуванням галузевої специфіки окремих підприємницьких структур.

2.3. Тематичний план.

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)								
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання (ЗФН)				
		Усього	Лекції	прак. заняття	СРС	Усього	Лекції	прак. заняття	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Модуль №1 «Основи управління конкурентоспроможності підприємницьких та торговельних бізнес-структур»										
		2 семестр				1 семестр				
1.1	Конкуренція та конкурентоспроможність: суть і роль у діяльності підприємницьких та торговельних бізнес-структур	18	2 2	2 2	10	10	2 2	-	6	
1.2.	Дослідження конкурентного середовища підприємства та його конкурентних переваг	20	2 2	2 2	12	8	2	-	6	
1.3.	Методи забезпечення та оцінки конкурентних переваг підприємства.	18	2 2	2 2	10	5	-	-	5	
1.4.	Конкурентоспроможність продукції підприємства та методи її оцінки	18	2 2	2 2	10	7	2	-	5	
1.5.	Формування стратегії підвищення конкурентоспроможності підприємницьких та торговельних бізнес-структур	18	2 2	2 2	10	2 семестр				
1.6.	Інновації в структурі забезпечення конкурентоспроможності підприємницьких та торговельних бізнес-структур	20	2 2	2 2	12	26	-	2	24	
1.7.	Маркетинговий механізм в системі забезпечення конкурентоспроможності підприємства	18	2 2	2 2	10	26	-	2	24	
1.8.	Особливості моделей управління конкурентоспроможністю підприємницьких та торговельних бізнес-структур	18	2 2	2 2	10	36	2	2 2	30	
1.9.	Особливості конкурентоспроможності підприємств авіаційної галузі	14	2	2	10	28	2	2	24	
1.10	Формування конкурентоспроможності підприємницьких та торговельних бізнес-структур на міжнародних ринках	14	2	2	10	26	-	2	24	
1.11	Модульна контрольна робота №1	6	-	2	4	-	-	-	-	
1.12	Контрольна (домашня) робота (ЗФН)	-	-	-	-	8	-	-	8	
Усього за модулем №1		180	36	36	108	180	12	12	156	
Модуль №2 «Курсова робота»										
2.1	Виконання курсової роботи	30	-	-	30	2 семестр				

						30	-	-	30
2.1.	Усього за модулем №2	30	-	-	30	30	-	-	30
Усього за навчальною дисципліною		210	36	36	138	210	12	12	186

2.4. Контрольна (домашня) робота (ЗФН)

У 2 семестрі здобувачі виконують контрольну (домашню) роботу (ЗФН), відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних та практичних знань та вмінь, набутих у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни, які використовуються в подальшому при написанні кваліфікаційної роботи.

Контрольна (домашня) робота виконуються здобувачами самостійно із забезпеченням необхідних консультацій з окремих питань з боку викладача. Терміни видачі, виконання і захисту контрольних робіт визначаються графіком, що розробляється випускаючою кафедрою на кожний семестр.

Виконання контрольної (домашньої) роботи здійснюється на основі загальнотеоретичної літератури з даної дисципліни. Час, потрібний для виконання домашнього завдання, - до 8 годин самостійної роботи.

2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену, розробляються провідними викладачами та затверджуються протоколом засідання кафедри та доводяться до відома здобувачів

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод; пошуковий (продуктивний) метод; творчопошуковий метод; дослідницький метод.

3.2. Рекомендована література.

Базова література

3.2.1. Вашків О.П., Собко О.М., Смерека С.Б. В 23 Управління конкурентоспроможністю продукції : навч. посіб. для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 272 с.

3.2.2. Лупак Р. Л. , Васильців Т. Г. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посіб. Львів, 2018. 484 с.

3.2.3. Клименко С. М. Управління конкурентоспроможністю підприємства / С. М. Клименко, О. С. Дуброва, Д. О. Барабась. К.:КНЕУ, 2019. 527с.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління конкурентоспроможності підприємницьких та торговельних бізнес-структур»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05-01-2023
		стор. 12 з 15	

3.2.4. Конкурентоспроможність підприємства: навчальний посібник / І.А. Дмитрієв, І.М. Кирчата, О.М. Шершенюк. Х.: ФОП Бровін О.В., 2020. 340 с

3.2.5. Мельник Т.М. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства : підручник / Т.М. Мельник, Н.О. Іксарова. Київ : КНТЕУ. 2020. 456 с.

3.2.6. Юхименко П. Конкурентоспроможність підприємства: підручник. Вид:ЦУЛ, 2020. 320 с.

Допоміжна література

3.2.7. Управління конкурентоспроможністю підприємств: підручник / П'ятницька Г.Т., П'ятницька Н.О., Шумська С.С., Федорченко Н.В., Гелич А.О., П'ятницький Д.В. За заг. ред. д-р. екон. наук., проф. Г.Т. П'ятницької. К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 700 с

3.2.8. Управління потенціалом підприємства: навч. посіб. / уклад. Н. В. Коваль. Біла Церква: БНАУ, 2018. 375 с

3.2.9. Синиця С.М., Гринів Л.В., Крупа О.М. Управління конкурентоспроможністю підприємств. Навчальний посібник з грифом «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів». Івано-Франківськ: Плай, 2019. 407 с.

3.2.10. Ільчук М.М., Коновал І.А. Бізнес-планування підприємницької діяльності в АПК. Навч. посібник. К.:ЗАТ «Нічлава», 2017. 308 с.

3.2.11. Побережна З.М. Теоретичні засади інтегрального оцінювання конкурентоспроможності авіапідприємств на основі системи збалансованих показників. «Науковий погляд: економіка та управління». Вісник Академії митної служби України. Серія: «Економіка». №3(69). 2020. С. 72-80.

3.2.12. Побережна З.М. Методичні засади формування конкурентоспроможності авіапідприємства на основі його бізнес-моделі. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки». Вип.№1(102). 2021. С. 29-36.

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

3.3.1. Національний інститут стратегічних досліджень URL: <https://niss.gov.ua/>

3.3.2. Класифікація видів економічної діяльності. URL: http://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/kv10_i.html

3.3.3. Стратегія розвитку бізнеса. URL: <https://ipinform.ru/razvitiie-biznesa/strategii/strategii-razvitiya-biznesa.html>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ ЗДОБУВАЧЕМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної здобувачем навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	Модуль №1	
Виконання завдань на практичних заняттях, участь у дискусійних питаннях, виконання тестових завдань, розв'язання задач	2 семестр	1,2 семестр
	106×6 = 60	106×4=40
Виконання контрольної (домашньої) роботи (ЗФН)	-	20
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>36 балів</i>	-
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	-
Усього за модулем	80	60
Екзамен	20	40
Усього за дисципліною	100	
Виконання курсової роботи	60	
Захист курсової роботи	40	
Виконання та захист курсової роботи	60	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються здобувачу, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 1).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих здобувачем за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова модульна рейтингова оцінка, отримана здобувачем за результатами виконання та захисту **курсвої роботи** в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до відомості модульного контролю, а також до навчальної картки, залікової книжки та Додатку до диплома, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.5. Сума підсумкової семестрової модульної та **екзаменаційної** рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову

оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 2).

4.6. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки здобувача, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.7. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

Додаток 1

Відповідність оцінок у балах оцінкам за національною шкалою

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14	15	
3	4	5	6	7	8	9	9-10	10-11	12-13	13-14	14-15	Відмінно
2,5	3	4	5	6	6-7	7-8	8	9	10-11	11-12	12-13	Добре
2	2,5	3	4	4-5	5	6	6-7	7-8	8-9	9-10	9-11	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
15-16	16-17	17-18	17-19	18-20	19-21	20-22	21-23	22-24	23-25	24-26	25-27	Відмінно
12-14	13-15	14-16	15-16	15-17	16-18	17-19	18-20	18-21	19-22	20-23	20-24	Добре
10-11	10-12	11-13	12-14	12-14	13-15	13-16	14-17	15-17	15-18	16-19	16-19	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	
26-28	26-29	27-30	28-31	29-32	30-33	31-34	32-35	33-36	34-37	34-38	35-39	Відмінно
21-25	22-25	23-26	23-27	24-28	25-29	26-30	27-31	27-32	28-33	29-33	29-34	Добре
17-20	18-21	18-22	19-22	19-23	20-24	20-25	21-26	22-26	22-27	23-28	24-28	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	
36-40	37-41	38-42	39-43	40-44	41-45	42-46	43-47	43-48	44-49	45-50	46-51	Відмінно
30-35	31-36	32-37	32-38	33-39	34-40	35-41	35-42	36-42	37-43	38-44	38-45	Добре
24-29	25-30	25-31	26-31	27-32	27-33	28-34	28-34	29-35	30-36	30-37	31-37	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	
47-52	48-53	49-54	50-55	51-56	51-57	52-58	53-59	54-60	55-61	56-62	57-63	Відмінно
39-46	40-47	41-48	41-49	42-50	43-50	44-51	44-52	45-53	46-54	47-55	47-56	Добре
31-38	32-39	32-40	33-40	34-41	34-42	35-43	36-43	36-44	37-45	37-46	38-46	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	
58-64	59-65	60-66	60-67	61-68	62-69	63-70	64-71	65-72	66-73	67-74	68-75	Відмінно
48-57	49-58	50-59	50-59	51-60	52-61	53-62	53-63	54-64	55-65	56-66	56-67	Добре
38-47	39-48	40-49	40-49	41-50	41-51	42-52	43-52	43-53	44-54	44-55	45-55	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	
68-76	69-77	70-78	71-79	72-80	73-81	74-82	75-83	76-84	77-85	77-86	78-87	Відмінно
57-67	58-68	59-69	59-70	60-71	61-72	62-73	62-74	63-75	64-76	65-76	65-77	Добре
46-56	46-57	47-58	47-58	48-59	49-60	49-61	50-61	50-62	51-63	52-64	52-64	Задовільно

Додаток 2

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)